

УХВАЛА

Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції «МЕДІАЗНАВЧІ СТУДІЇ В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ ДІАЛОЗІ: ОСВІТНІЙ ТА НАУКОВИЙ ДИСКУРСИ»

(13–14 листопада 2020 року)

Інститут журналістики
Київського університету імені Бориса Грінченка

Міжнародна науково-практична онлайн-конференція «Медіазнавчі студії в європейському діалозі: освітній та науковий дискурси», що відбулася 13–14 листопада 2020 року за співорганізації Міністерства освіти і науки України, Інституту журналістики Київського університету імені Бориса Грінченка, Міжнародної федерації журналістів, Незалежної медіапрофспілки України, Національної спілки журналістів України, Українського національного інформаційного агентства «Укрінформ», Інституту соціальної та політичної психології НАПН України, Університету Жирони (Іспанія), Латвійського університету (Латвія) та Сілезького технологічного університету (Польща) зібрала медіадослідників, медіапрактиків, медіатренерів і медіаекспертів, викладачів, докторантів, аспірантів і студентів з України, Польщі, Латвії, Іспанії та Хорватії (усього близько **120** учасників).

Під час пленарного засідання, роботи **6-ти** секцій, **3-х** круглих столів, **5-ти** панельних дискусій, **3-х** навчально-демонстраційних сесій у форматі майстер-класів та презентації наукових видань було виголошено **60** доповідей. В обговоренні проблем сучасної медіаосвіти та медіаграмотності взяли участь **38** українських експертів – представників влади, науковців, журналістів.

Міжнародна науково-практична онлайн-конференція «Медіазнавчі студії в європейському діалозі: освітній та науковий дискурси» ухвалила:

1. Уважати Міжнародну науково-практичну онлайн-конференцію «Медіазнавчі студії в європейському діалозі: освітній та науковий дискурси» знаковою подією, яка засвідчила розбудову й становлення в Україні нової школи сучасного медіазнавства як перспективного напрямку досліджень, що інтегрує теорію, практику та експертну оцінку фахівців медіагалузі, репрезентує конструктивний трансдисциплінарний діалог.
2. Розширити коло учасників конференції, налагодити тіснішу співпрацю журналістів з експертами, науковцями, представниками тих галузей знань практичних сфер діяльності, у яких сьогодні активно використовують сучасні медіа, або тих, які активно вивчають медіа з огляду на різні аспекти галузевої спеціалізації (антропологів, істориків, дидактів, мовознавців, критиків, медиків, митців, екологів, економістів, філософів, педагогів, психологів, правників, соціологів, компаративістів, історіографів, дизайнерів та ін.). У такий спосіб засвідчити трансдисциплінарність медіазнавства в аспекті його міжгалузевої спеціалізації в різних напрямках – медіадидактики, медіаекології, медіаекономіки, медіаетики, медіаісторії, медіакритики, медіалінгвістики, медіамедицини,

медіапедагогіки, медіапсихології, медіаправа, медіариторики, медіасоціології, медіафілософії, медіаантропології, медіакомпаративістики, медіаісторіографії, медіамистецтва тощо. Звернутися з пропозицією до профільних кафедр ЗВО України тісніше співпрацювати в напрямі розбудови сучасного українського медіазнавства.

3. Продовжити співпрацю з Міжнародною федерацією журналістів за сприяння Незалежної медіапрофспілки України та співпрацю з іноземними партнерами (Університетом Жирони, Латвійським університетом) в аспекті пошуку нових її форм. Започаткувати спільні проєкти з відділом прикладних соціальних досліджень Факультету організації та менеджменту Сілезького технологічного університету. Активніше залучати до проведення таких конференцій інших європейських партнерів (науковців і студентів університетів інших країн), ініціювати з ними спільні дослідження та проєкти. Об'єднати зусилля науковців провідних ЗВО України (Української академії друкарства, Київського національного університету імені Тараса Шевченка та Київського університету імені Бориса Грінченка) у колективне дослідження тенденцій розвитку видавничої галузі та креативних індустрій в Україні з метою написання та оформлення грантів. Посилити співпрацю з ГО, які опікуються медіастандартами.
4. Доповіді конференції оформити окремим виданням монографії та частково надрукувати в одному з випусків журналу «Інтегровані комунікації». Матеріали доповідей, виголошених на конференції, використати для оновлення робочих навчальних програм викладачів, поширити серед викладачів і студентів. Учасникам конференції надіслати доступ до онлайн-записів пленарних і секційних засідань, круглих столів, панельних дискусій.
5. З огляду на актуальність теоретичного вивчення феномена онлайн-журналістики та її практичної реалізації: 1) продовжити організацію круглих столів з онлайн-журналістики за участі блогерів та представників інших її секторів; 2) присвятити проблематиці онлайн-журналістики та медіаландшафту України окремий розділ у запланованій колективній монографії за фінансової підтримки Міжнародної федерації журналістів та Незалежної медіапрофспілки України; 3) розробити методику дослідження сучасного медіаландшафту; 4) переглянути навчальні програми й зосередити в них більше уваги на проблемах навчання цифровій грамотності з використанням сучасних медіатехнологій.
6. Для вдосконалення етичних аспектів професійних стандартів з огляду на значне поширення токсичного контенту, «мови ворожнечі», практик стигматизації у медіа часів пандемії Covid-19, значний рівень загроз, що несе пандемія Covid-19 для професійної журналістської спільноти: 1) розробити а) рекомендації для медіа щодо результативного та етичного висвітлення подій, пов'язаних із пандемією Covid-19, для ефективної взаємодії з владними структурами та ненасильницької комунікації з вразливими верствами населення; б) безпекові алгоритми, які б унеможлилювали виклики в інформаційному просторі щодо генерації / поширення фейків та дідфейків, хейтерства й стигматизації людини або спільноти, що зазнали впливу Covid-19, а також мінімізували б фізичні загрози для представників медіа, які працюють в тематичному полі пандемії; в) техніки

коректної взаємодії медіа з уразливими групами під час пандемії Covid-19; 2) поширити практики фактчекінгу щодо Covid-19 та на дідфейки, зважаючи на їхній потужний вплив на інфодемію; 3) удосконалити соціальну й професійну комунікацію щодо Covid-19, особливо в аспекті поширення інформації, яка б перешкоджала рейковій картині пандемії Covid-19; 4) сприяти зростанню науково-популярної журналістики як ефективного засобу боротьби з інфодемією; удосконалити підготовку фахівців із цього напрямку; 5) посилити увагу медійної спільноти до нових загроз та викликів, що стають актуальними в медіасередовищі доби Covid-19; 6) запровадити тренінгові програми з інформаційної безпеки, програми з психологічної підтримки працівників медіа у зв'язку зі змінами умов професійної діяльності під час пандемії Covid-19.

7. Для формування національної єдності, згуртування населення, надання йому зрозумілих трактувань подій (пояснення реальності) здійснювати ефективний науковий супровід стратегічних комунікацій, що можливе лише за умови теоретичної підготовки фахівців зі стратегічних комунікацій, медіакомунікацій в Україні, оскільки саме вона формує здатність до критичного мислення та оцінювання процесів, що відбуваються в суспільстві. До навчальних програм увести окремі теоретичні модулі.
8. Зважаючи на реалії входження нових медіа в бібліотечно-інформаційну сферу та завдання, які вони ставлять перед бібліотечним фахівцем: 1) розробити й запровадити до освітнього процесу та внести до планів підвищення кваліфікації нові стандарти підготовки бібліотечних фахівців в аспекті формування їхніх медіакомпетентностей; 2) розробити навчально-методичні матеріали (програми, курси), які б містили розділи (модулі) з формування медіакомпетентностей; 3) провести онлайнві майстер-класи з цифрової та медіакультури, а також із медіаграмотності, у подальшому – сертифікатні програми для фахівців бібліотечно-інформаційної сфери.
9. Ураховуючи невпорядкованість і неузгодженість української медійної термінології (більшою мірою запозиченої з англійської мови), відсутність системного опису поняттєвого апарату сучасного медіазнавства та некоректність формулювання дефініцій деяких із медіазнавчих понять (що відбиває невизначеність предметної сфери), багатогранність проблематики й різноаспектність вивчення метамови сучасного медіазнавства як нової дослідницької школи: 1) укласти зведений словник дефініцій медійних термінів та на цій основі сформувати дефінітивну базу основних медіазнавчих понять; упровадити її в навчальний процес Інституту журналістики Київського університету імені Бориса Грінченка як навчально-освітній ресурс для викладачів та студентів; 2) посилити увагу до проблеми гармонізації української медіазнавчої термінології; 3) налагодити співпрацю в галузі медіалінгвістики з фахівцями у цій галузі інших ЗВО України та на міжнародному рівні; 4) у ж. «Інтегровані комунікації» активізувати рубрику термінологічних консультацій із проблем використання медійної термінології, особливо в аспекті пошуку національних (українських) відповідників до масово вживаних та почасти необґрунтовано

- використовуваних англійських термінів; 5) для майбутніх фахівців-медійників упровадити в Інституті журналістики курс фахової культури української мови.
10. З огляду на затребуваність та актуальність упровадження системного підходу до проблем медіаосвіти та медіаграмотності в Україні: 1) підготувати спільний документ про співпрацю державних та громадських структур у царині медіаосвіти (стандарти освіти, форми, засоби тощо), широкої цільової аудиторії (учні, студенти, фахівці медіасфери, особи третього віку, волонтери тощо); 2) окреслити предметне поле сучасної системи медіаосвіти України та внести на розгляд робочих груп Міністерства освіти і науки України, Міністерства цифрової трансформації України, Міністерства культури та інформаційної політики України пропозиції щодо перспектив розроблення всеукраїнського проєкту з медіаосвіти; 3) внести пропозиції на розгляд робочих груп щодо підготовки парламентських слухань «Факти та фейки» та рекомендацій Президенту України, Кабінету Міністрів України, Верховній Раді України з питань розбудови системи медіапросвіти українських громадян; 4) активно використовувати в навчанні рекомендації та висновки Комісії з журналістської етики, Незалежної медійної ради, Інституту масової інформації про те, як потрібно висвітлювати деражливі теми.
 11. Звернутися до Міністерства освіти і науки з пропозицією увести до програм ЗВО інтегрований курс «Основи медіазнавства» з можливістю викладання різних його модулів викладачами галузевих медіазнавчих спеціалізацій, а також упровадити спеціальність «медіазнавство».
 12. Інформацію про перебіг і результати конференції оприлюднити в ж. «Інтегровані комунікації», у традиційних ЗМІ та в соціальних мережах. Ухвалу й фотозвіт конференції розмістити на сайті Інституту журналістики та Київського університету імені Бориса Грінченка. Обговорити результати конференції на засіданнях кафедр. Проводити локальні тематичні дискусії, вузькі круглі столи поза межами конференції впродовж року.
 13. Для своєчасного інформування наукової спільноти про актуальні дослідження в галузях журналістики, реклами та PR, видавничої, інформаційної, бібліотечної та архівної справи, а також для промоції Інституту журналістики / Київського університету імені Бориса Грінченка як науково-творчого осередку: 1) організувати та провести на початку лютого 2021 р. пресконференцію, присвячену публікаційним досягненням науково-педагогічних працівників Інституту журналістики; створити потужний інформаційний привід, запросити до участі колег з інших ЗВО України; до промоції результатів пресконференції залучити не лише журналістів, а й студентів, які пишуть дипломні роботи за близькими темами; 2) робити регулярні огляди тематичних видань наукової літератури та створити на сайті Інституту журналістики в інформаційному блоці для науковців рубрику «Книжкова полиця науковця», де розмістити оглядові доповіді-презентації, виголошені на конференції.
 14. Активізувати долучення до медіазнавчих студій молодих дослідників через розширення відповідної тематики для виконання бакалаврських і магістерських

робіт. Заохочувати студентів до написання спільних із викладачами статей та до підготовки спільних доповідей для участі в наступних міжнародних конференціях.

15. Надалі проводити конференцію раз на два роки на базі Інституту журналістики Київського університету імені Бориса Грінченка. Чергову конференцію провести в листопаді 2022 року. Здійснювати ширшу її рекламну кампанію в соцмережах.
16. Виголосити офіційну подяку всім членам Організаційного комітету конференції за її організацію, підготовку та успішне проведення.
17. Ухвалу прийняти двома мовами – українською та англійською.